
Kyrkomötet
Motion 2015:59
av Niklas Grahn

Tidsbegränsat uppdrag som stiftsbiskop

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda en modell med tidsbegränsning av uppdraget som stiftsbiskop.

Motivering

När en biskop väljs i Svenska kyrkan är praxis att detta uppdrag varar till och med pensionering. Uppdraget som stiftsbiskop innebär en stor arbetsbörda med uppdrag både på stifts- och nationell nivå. Uppgiften är komplex i en tid som innebär stora och snabba förändringar både i kyrka och i samhälle. Nuvarande praxis innebär att kyrkans biskopar, om de väljs i 45-årsåldern, kan förväntas ha en tjänstgöringstid som stiftsbiskopar i upp till ca 25 år. Detta gör att det finns skäl att utreda om uppdraget som stiftsbiskop borde tidsbegränsas.

En väg att gå skulle kunna vara att stiftsbiskopar väljs för en tidsbegränsad period, t.ex. åtta år, med möjlighet till fyra års förlängning. Under dessa år innebär uppdraget framförallt att vara stiftsbiskop dvs. de har få andra nationella uppdrag än kyrkomöte, biskopsmöte och läronämnd.

Tolv år är förmodligen en rimlig tidsperiod för en biskop att orka med den krävande uppgiften som stiftsbiskop med full energi. Det är samtidigt en tillräckligt lång period för att en biskop ska kunna dela med sig av sina gåvor till ett stift. Genom att begränsa de nationella uppdragen skulle kyrkan få biskopar som kunde ägna sig åt sitt stift i än högre utsträckning än idag. Det är också sannolikt att fler kandidater skulle ställa sig till förfogande vid biskopsval om det fanns en tidsbegränsning av uppgiften med en möjlighet till nya uppgifter i kyrkan efter denna tid.

Den biskop som efter de tolv åren inte har uppnått pensionsålder övergår till att bli ”nationell biskop” med ansvar för t.ex. ekumeniska kontakter och utredningar, och avlastar därmed stiftsbiskoparna. Fram till och med pension är de fortfarande med i biskopsmöte och läronämnd. Nationell nivå blir arbetsgivare för de nationella biskoparna. Därmed tas de omfattande erfarenheter och kunskaper som uppgiften som stiftsbiskop ger tillvara av kyrkan.

Modellen skulle förmodligen leda till en större åldersbredd i biskopsmötet då fler yngre kandidater skulle komma i fråga om uppdraget som stiftsbiskop inte sträcker sig över 25 år. En sådan åldersspridning skulle i sin tur kunna leda till ökad samlad kunskap i biskopskollegiet då fler ”generationer” skulle finnas företrädde.

Jag är medveten om att den ovan skissade modellen inte har stöd i vår kyrkas tradition. I en reformatorisk kyrka är det dock naturligt att vid behov utarbeta nya

Mot 2015:59 modeller. Om kyrkan önskar kan de nationella biskoparna tilldelas ett mindre territoriellt ansvarsområde som fallet varit med ärkebiskopen.

Karlstad den 20 juni 2015

Niklas Grahm (POSK)